

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005

4. volební období

550/7

Stanovisko

prezidenta republiky, jímž vrátil Poslanecké sněmovně zákon, kterým se mění zákon č. 238/1992 Sb., o některých opatřeních souvisejících s ochranou veřejného zájmu a o neslučitelnosti některých funkcí (zákon o střetu zájmů), ve znění pozdějších předpisů

Prezident republiky

V Praze dne 10. února 2005
Č.j.: KPR 995/2005

Vážený pane předsedo,

využívám své pravomoci dané mi článkem 50 Ústavy České republiky a **vracím** Poslanecké sněmovně zákon, kterým se mění zákon č. 238/1992 Sb., o některých opatřeních souvisejících s ochranou veřejného zájmu a o neslučitelnosti některých funkcí (zákon o střetu zájmů), schválený Poslaneckou sněmovnou dne 24. listopadu 2004 a postoupený mi s Vaším podpisem dne 28. ledna 2005.

Odůvodnění:

Zákon obsahuje přímou novelu zákona o volbách do obecních zastupitelstev a přímou novelu zákona do krajských zastupitelstev. Dne 28. ledna 2005 byl zamítnut Senátem. Podle článku 40 Ústavy je k přijetí volebního zákona třeba, aby byl schválen Poslaneckou sněmovnou i Senátem.

Z vysvětlení, které jste mi poslal, vyplývá, že Sněmovna považuje za volební zákon pouze zákon o volbách do Parlamentu. Z vyjádření předsedy Senátu, které jsem rovněž obdržel, naopak plyne, že Senát považuje za volební zákon každý zákon o volbách počínaje obecními volbami a konče volbami do Evropského parlamentu.

Díky tomu je Poslanecká sněmovna toho názoru, že zákon byl přijat uplynutím lhůty pro senátní projednávání, tedy 6. ledna 2005, a Senát je naopak toho názoru, že zákon přijat nebyl

Abych pokud možno předešel sporům o to, zda zákon byl nebo nebyl platně přijat, jsem se rozhodl novelu zákona o střetu zájmů vrátit a umožnit tak Sněmovně hlasovat o ní znovu.

Rozpor mezi oběma komorami spočívá ve výkladu slov „volební zákon“, uvedených v čl. 40 Ústavy.

Oba přístupy, sněmovní i senátní, pravděpodobně lze hájit. Přístup sněmovny se opírá o jednu možnou interpretaci důvodů, které vedly k uzákonění textu čl. 40 – a obdobně asi též čl. 33 odst. 2 Ústavy. Představuje restriktivní výklad. Výklad Senátu vychází z logické interpretace, že články 40 a 33 Ústavy jsou zde ve skutečnosti nikoliv jen proto, aby chránily

postavení jedné z komor Parlamentu proti komoře druhé, ale proto, aby ke změně veškerého volebního práva v České republice bylo vždy zapotřebí součinnosti obou komor.

Musím trvat i na tom, že v minulosti se sama Sněmovna nedržela tohoto „restriktivního“ výkladu, který nyní zastává, ale aplikovala výklad širší.

Dne 11. června 1998 Senát ve třicetidenní lhůtě zamítl novelu zákona o obecních volbách. Pokud by Sněmovna uplatnila svůj nynější výklad, o novele by musela znovu hlasovat. Dne 20. června se konaly sněmovní volby, ale ještě 18. června byla poslední schůze Sněmovny, kde se hlasovalo i o zákonech vrácených Senátem. O novele zákona o obecních volbách se však nehlasovalo, a hlasování ani nikdo nenavrhl. Tato novela nikdy nevstoupila v platnost proto, že Sněmovna tím uznala, že tento zákon vyžaduje souhlasu Senátu.

Dne 6. prosince 2002 Sněmovna postoupila Senátu návrh zákona o volbách do Evropského parlamentu. Senát jej projednal 9. ledna 2003 – tedy až po uplynutí třicetidenní lhůty – a 15. ledna jej s pozměňovacími návrhy vrátil Sněmovně. Podle výkladu čl. 40 Ústavy, jaký dnes Sněmovna zastává, měl tento zákon být považován za přijatý dnem 6. ledna 2003, a k senátním pozměňovacím návrhům se nemělo přihlížet. Přesto o něm Sněmovna znovu hlasovala a přijala jej ve znění senátních pozměňovacích návrhů.

Pokud jde o samotnou novelu zákona o střetu zájmů, považuji za významné, že se zástupci Sněmovny zúčastnili jejího projednávání v orgánech Senátu i po 6. lednu 2004, tedy poté, co podle právního názoru vyjádřeného ve Vašem dopise z 1. února by měl být již zákonem přijatým.

Nynější výklad Sněmovny je tedy zcela nový, a je zastáván poprvé právě ve vztahu k této novele. I to je důvodem mého vrácení zákona.

S pozdravem

Vážený pan
PhDr. Lubomír Zaorálek
předseda Poslanecké sněmovny
Praha